

بررسی وضعیت سالمندی در ایران آینده و چالش‌های آن (۱)

پژوهش ارائه‌شده نشان می‌دهد که کشور ایران در ۳۰ سال آینده در اثر نسبت سالمندان، با بحران سالمندی جمعیت مواجه خواهد شد و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۱۴۳۰، بیش از یک‌سوم جمعیت کشور را سالمندان تشکیل دهند. عوامل مؤثر در این مسئله شامل کاهش بعد خانوار و افزایش مجرد است. چالش‌های مرتبط شامل افزایش هزینه‌های مراقبت‌های بهداشتی و نیاز به زیرساخت‌های مناسب برای سالمندان است، این پژوهش در وبگاه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در تیر ۱۴۰۲ منتشر شده است.

براساس برآوردها، کشور ایران طی ۳۰ سال آینده در اثر افزایش نسبت سالمندان، با بحران سالمندی جمعیت مواجه خواهد شد، به طوری که در سال ۱۴۳۰، بیش از یک‌سوم جمعیت کشور را سالمندان تشکیل خواهند داد. گزارش حاضر، ضمن بررسی جمعیت شناختی این مسئله، به بیان چالش‌های مرتبط پرداخته است. اهم موارد ذکرشده در این گزارش به شرح ذیل است:

براساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، تا سال ۲۰۵۰ جمعیت سالمندان جهان به ۲.۱ میلیارد نفر خواهد رسید. با وجود اینکه جامعه ایرانی در حال حاضر در «پنجره فرصت جمعیتی» قرار دارد اما پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تا سال ۱۴۳۰ جمعیت سالمندان ایران به ۳۲.۱ درصد خواهد رسید.

۱۳.۲ درصد از جمعیت استان گیلان و ۴.۹ درصد از جمعیت استان سیستان و بلوچستان را سالمندان تشکیل می‌دهند و به این ترتیب استان گیلان بیشترین تعداد سالمند و استان سیستان و بلوچستان کمترین تعداد سالمند را دارد. سهم سالمندان ایران، از رشد منفی ۱۷ درصدی در سال ۱۳۵۵ به رشد ۲۸ درصدی در سال ۱۳۹۵ رسیده است.

کاهش خانوارهای گسترده و متمرکز در یک محله، کاهش بعد خانوار، افزایش آمار مجرد قطعی و زنا نه شدن سالمندی از جمله عوامل مؤثر در تشدید مسئله سالمندی است. افزایش هزینه‌های مراقبت‌های بهداشتی درمانی، نیاز به زیرساخت‌های مراقبت از سالمندان، ناپایداری نظام رفاهی و افزایش وابستگی سالمندان، از جمله چالش‌های سالمندی جمعیت است.